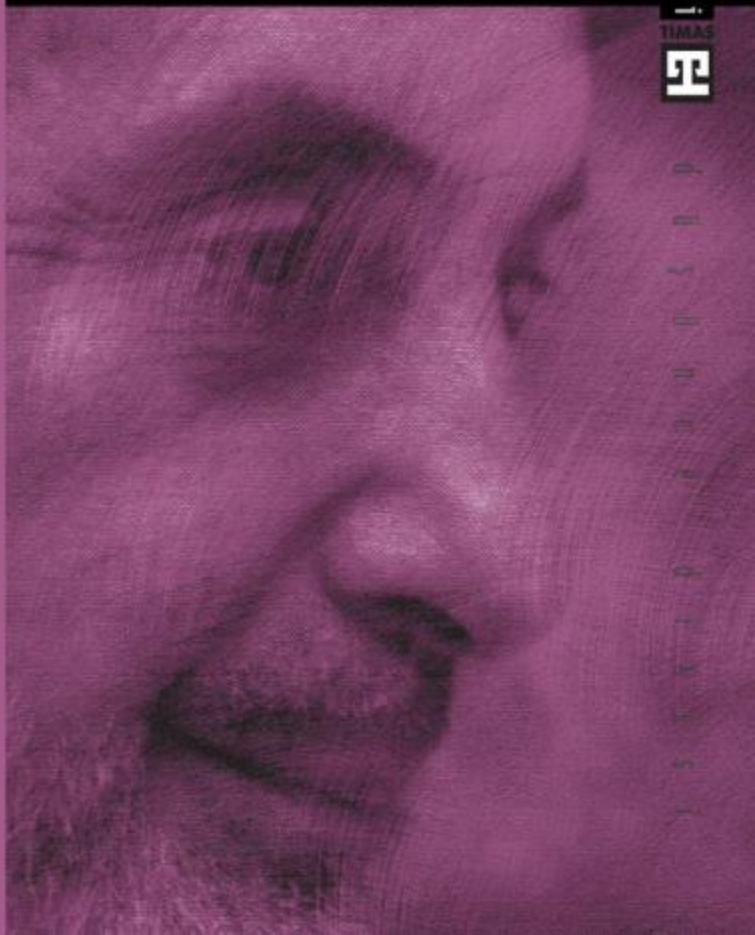

Hekimoğlu İsmail

Allah
kullarıyla
nasıl konuşur?

EM

İsmail Hekimoğlu'nun diğer eserleri

İsmail Hekimoğlu'nun diğer eserleri

ALLAH KULLARIYLA NASIL KONUŞUR?

Hekimoğlu İsmail

UÇ KELEBEK; AŞ CAMLARI...

*Güneş ve onun aydınlığı hakkı için!
Onu izlediği zaman ay hakkı için!
Dünyayı açığa çıkaran gündüz,
Onu bürüyüp saran gece hakkı için!
Gök ve onu bina eden,
Yer ve onu yayıp döşeyen,
Her bir nefis ve onu düzenleyen,
Ona hem kötülük, hem de ondan sakınma yolu ilham eden
hakkı için:
“Nefsini maddî ve manevî kirlerden arındıran, felaha erer.”
(Şems 91/ 1-9)*

Oturduğum odada pencereden dışarıyı seyrediyordum. Gözüm, camın üzerindeki kelebeğe takıldı. Pencereden dışarı çıkmak istiyordu fakat her defasında cama çarparak geri dönüyordu.

Karşı taraflar ne güzel görünüyor. Elbet bu güzel kelebek de ağaçlara gitmek, çiçeklerin arasında dolaşmak istiyordu. Bütün kuvvetini topladı cama yöneldi, tekrar uçtu. Yine cama çarptı. Yine denedi, yine çarptı.

Çıkamıyordu buradan. Acaba ona ‘mâni’ olan neydi?

Müslümanlar dünya ve ahiretlerini cennet etmenin yollarını biliyorlar fakat bu yollarda yürümelerine engel olan bir şey var. İçlerindeki ve işlerindeki sıkıntıyı gidermek, rahat etmek, şevkle ibadet etmek, Kur'an-ı Kerim'in ve sünnet-i seniyyenin ışığında yaşamak istiyorlar. Fakat onlara engel olan, görünmeyen bir güç, kelebeğin, çiçek bahçelerine gitmesini engelleyen cam gibi, insanın önüne set çekiyor.

İşte o set *Nefistir!*

Elmalılı Hamdi Yazır, nefsi şöyle tarif ediyor: “Nefis, ruh ile bedenden oluşan zat veya bedeni idare eden ruhtur.” Ve şöyle devam ediyor: “...Birçok insan, iyiyi kötüyü, doğru ve gelecek açısından değil de sonu ne olursa olsun bugün için ve yalnız kendine, kendinin o anda hemen duyacağı zevke göre ölçer. Başkalarını kendisi gibi düşünmez. Diğerlerinin elem ve zararını önemsemez. Kendisi için iyi zannettiği şeyin başkaları için kötü olup olmadığını ve kendi hakkında ilerisi için dahi iyi olacak şekilde aslında ve hak katında iyi ve kârlı olup olmayacağını hesaba katmaz.”¹

İnsan, ruh ve bedenden yaratılmıştır. Ruh, Allah'ın hayat sıfatından olduğundan her zaman helali ister. Beden ise çamurdan yaratılmıştır ve haramı isteyebilir.

Her Müslüman nefsiyle savaşıyor. İşte bu savaş esnasında ruh galip gelirse ne mutlu, Müslüman helal dairede yaşar. Bedenî isteklerimiz galip gelirse Müslüman haram daireye geçer.

Peygamber Efendimiz^(sav) bir hadis-i şerifinde şöyle buyuruyor: “Müftüler sana fetva verseler de sen kalbine danış.”²

Yani insan bir işi yaparken kalbine, vicdanına danışsa Allah, insanın ruhuna o işin iyi bir iş mi, kötü bir iş mi olduğunu ilham

1 Elmalılı Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 9. Cilt, S. 240.

2 İ. Ahmed Beyhaki, Taberani.

eder. Yapacağı iş şerli bir işse, kişinin gönlü daralır, eğer helal bir işse insan rahat olur. Mesela televizyonda izlediğimiz bir program bizi rahatsız ediyor. Kalbimiz “bakma”, diyor düpedüz.

Dikkat edilirse insanın içinde birbirine zıt iki hakim vardır. Biri nefsin hoşuna giden şeyi ister, diğeri rahatsız olur, “Hayır!” der. Tabii bu hakimler herkeste olmayabilir.

Diyelim ki yapmak istediğimiz bir iş var. Biz o işin haram bir iş olduğunu biliyoruz. Ama yine de yapıyoruz. Burada nefsimize mi uymuş oluruz, şeytana mı? Bizi haram yoluna çeken, nefsimiz mi, şeytan mı? Unutmamak lazımdır ki bu iki etken, bir şirketin iki ortağıdır. Şeytan ve nefis yardımlaşır ki İslamiyet arızalansın.

İslamiyet’te temizlik o kadar önemlidir ki ölen, toprağa gömülecek de olsa cenaze yıkanıyor, öyle toprağa veriliyor. Bedeni temizlerken ruhu, nefsi temizlememek olmaz.

Nefsi kirlerden arındırmak demek, kötü duygulardan, yanlış inançlardan, cehaletten, tembellikten temizlemek demektir. Nefsi maddî ve manevî kirlerden arındırmanın ilk yolu Tевbe-i Nasuh’tur. Tевbe-i Nasuh bir daha o günahı işlemek üzere yapılan tevbedir.

Günahkâr olarak bilinen bir adam cennete girmiş. “Efendim nasıl olur, bu adam nasıl cennete girer?” diye şaşırılmışlar. Buyurulmuş ki, “O adam öyle bir tevbe etti ki, o tevbeden aldığı sevap, işlediği bütün günahlara ağır bastı.”

Samimi bir tevbe ile manevî makamlar yükselebilir. Bir kurşunla ölmek de var, bir kurşunla şehit olmak da...

Öyle niyetle yapılan ameller vardır ki, bir ömür yapılan ibadetleri geçer.

“...İnsan bir çekirdeğe benzer. Nasıl ki o çekirdeğe kudretten manevî ve ehemmiyetli cihâzât ve kaderden ince ve kıymetli program verilmiş. Tâ ki, toprak altında çalışıp, tâ o dar alemden çıkıp, geniş olan hava alemine girip, Hâlıkından istidat lisaniyle bir ağaç olmasını isteyip, kendine lâyük bir kemâl bulsun. Eğer o çekirdek, su-i mizacından dolayı ona verilen cihâzât-ı mânevîyeyi, toprak altında bazı mevadd-ı muzırrayı (zararlı maddeler) celbine sarf etse; o dar yerde kısa bir zamanda faidesiz tefessüh edip çürüyecektir. Eğer o çekirdek o mânevî cihâzâtını³ emr-i tekvînisini (Cenab-ı Hakk’ın kâinata koyduğu tabîî kanunlar) imtisâl edip hüsn-i imtisâl etse; o dar alemden çıkacak, meyvedâr koca bir ağaç olmakla küçücük cüz’î hakikati ve ruh-i mânevîsi, büyük bir hakikat-i külliye suretini alacaktır...

Eğer insan, şu dar âlem-i arzîde, hayat-ı dünyevîye toprağı altında o cihâzât-ı manevîyesini nefsin hevesâtına sarf etse; bozulan çekirdek gibi bir cüz’î telezzüz için kısa bir ömürde, dar bir yerde ve sıkıntılı bir halde çürüyüp, tefessüh ederek, mes’uliyet-i mânevîyeyi bedbaht ruhuna yüklenecek, şu dünyadan göçüp gidecektir.”

(Bediüzzaman, Sözlür, 23. Söz, Tenvir Neş., s. 299)

Allah’ım! Benim nefsimde takvasını ver ve onu temizle. Sen onu temizleyenlerin en hayırlısısın. Sen onun velisi ve mevlasısın.⁴

3 En’am 6/95. “Taneleri ve çekirdekleri yaratarak (her şeyi gelişme yoluna koyan) Allah’tır.”

4 Nesaî, İstiâze, 13, 65; Müslim, Zikir, 73; Ahmed b. Hanbel, 4, 371; 6, 209

UYAN KALP

“İşte Kitap! Şüphe yoktur onda. Muttakiler için yol göstericidir.”

(Bakara 2/2)

Kul, kalbindeki düşüncelerin hepsini bir tabak içerisine kor ve bunu çarşıda dolaştırır da, içinde kendisini utandıracak bir şey bulamazsa, takva makamına ermiş olur.

Ömer Bin Abdülaziz

Bomba imha uzmanının yaptığı en ufak bir hatayla bomba patlar, adam paramparça olur. Elektrik işiyle uğraşan biri, her an dikkatli olmak zorundadır, küçük bir kaçak, ciddi hasarlara sebep olabilir. En büyük yangınlar, bir kibritten çıkar. Yolda giden şoför, uyanık ve dakik olmak zorundadır. Bir kere hata yaptı mı, hayatı elinden gider.

Kur’an caddesinde ilerleyen Müslüman, bid’at ve dalalet çukurlarına düşmemek, haram kayalıklarına çarpmamak için dikkat eder ki, işte bu hal *takvadır*.

Takva, vikaye sözünden türemiştir. Muhafaza etmek, korumak, sakınmak, himaye etmek demektir. Takva sahibi kimseye, “muttakî” denir.

Takvanın ilk mertebesi şirk koşmamaktır:

Allah’tan başka ilah yoktur demek ve bu inançla yaşamakla, imanımızı kurtarıyoruz. İmanı, ibadetle koruyoruz. İbadeti takvayla koruyoruz.

İnsan kendine bir bakmalıdır. Kendi istediği gibi mi hareket ediyor, Allah’ın istediği gibi mi? Allah’ın istediğini yapan, Allah’ı Rab edinmiştir. Kendi istediğini yapan, kendini Rab edinmiştir.

Takvanın ikinci mertebesi maâsiyi, yani günahları ve isyanları terk etmektir:

Bir hoca, talebelerine sormuş. “Siz olsaydınız dünyayı nasıl idare ederdiniz?” Onlar řu teklifleri ileri sürmüşler: “Gayr-i Müslimleri öldürür, Müslümanları zengin ederdik. Hasta olanlara şifa verir, fakirlere yardım ederdik.”

Hoca demiş ki; “Çocuklar dikkat ettiniz mi, siz hâşâ; Allah’ı beğenmiyorsunuz. Size göre Allah bazı işleri noksan yapmış, siz daha iyi yaparmışsınız gibi konuşuyorsunuz! Halbuki her şey, merkez-i maksudundadır. Allah’ın yarattığı her şey, yerindedir, güzeldir, münasiptir.”

Allah’ın yarattığından daha iyisini yapabileceğimizi mi düşünüyoruz? Kim Allah’tan razıysa, Allah da ondan razıdır. Dikkat etmek lazım, insan şaşırır. Allah’ı tenkit eder. Allah’ın yaptığı işleri beğenmez.

Haramla, ibadet beraber yürümez. Kim bir haramda ısrar ederse, ibadetindeki istek gider.

Namazın fizikî yönünü halletmek ayrı, namazın ruhâniyetine intibak etmek ayrıdır. Camiye gitmek ayrı, İslamiyet’i eve taşımak ayrıdır. İbadetin şuurunda olmak, takvayla mümkündür.

Takvanın son kademesi de masivâullahtır:

Yani Allah'tan gayrısını terk. Allah'tan alı koyan her şeyden uzak durmak, her işte Allah'ın rıza ve hoşnutluğunu gözetmek, O'nun sevgisini kaybetme korkusu, nimetten uzak kalmak değil, nimeti vereni bilmek...

İnsan bir sözde, bir bakışta kaybolabilir... Takva, gözlerimizi yaratanın, nereye baktığımızı bildiğinin şuurunda olmaktır. Kalbin her an uyanık olmasıdır. Zaten kalp istediği kadar uyusun. Kabirde gözlerini açacak. Takva bir tepe, ondan ötesi yok.

“...Takva içinde bir nevi amel-i salih var. Çünkü bir haramın terki vaciptir. Bir vacibi işlemenin, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Takva böyle zamanlarda binler günahın tehâcümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vacip işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta, niyetle, takvâ namıyla ve gûnahtan kaçınmak kastıyla menfî ibadetten gelen ehemmiyetli a'mâl-i salihadır...”

Madem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takvayla ve niyet-i içtinabla yüzer amel-i sâlih işlenmiş hükmündedir.” (Bediüzzaman, Kastamonu Lâhikası, Sözler Yay., s. 280)

Rabbim! Eğer senin merhametinden yalnız salihlerin ümit etmesi gerekiyorsa, mücrimler kime gidip sığınsınlar?

Ey ulu Allah'ım! Eğer sen yalnız has kullarını kabul ediyorsan, suçlular kime gidip yakarsınlar? (Muhakkak ki sen, merhametlilerin en merhametlisisin.)⁵

5 Mevlâna, Mesnevî.

FEDA ET ZAMANI, NAMAZA...

“Vay o namaz kılanların haline ki onlar namazlarından gafildirler. (Kıldıkları namazın değerini bilmezler, namaza gereken ihtimamı göstermezler) ...”

(Mâ’ûn 107/5-7)

Biz geçmişte ne zorluklarla kıldık namazı. Ama yine de bırakmadık. O, yüreğimize işlemiş. Kim söküp atacak onu oradan! Bırakmadık namazı. Her şeye rağmen...

Bulduğumuz yere, yüksek rütbeli bir adam, mevkî-makam sahibi, önemli bir şahıs gelse, ya da biz onu görmeye gitsek, takınacağımız hal ‘saygıdır.’ Yani hoşla gitmeyecek davranışlardan kaçınmak. Bizleri yaratan Allah, bizlere Kur’an’ı göndermiş. Kur’an’da da namazı emretmiş. Namaza kıymet vermemizi, özen göstermemizi öğütlemiş.

İnsanda tembellik kulağı vardır. Yani her insanda zaman zaman tembellik olabilir. Önemli olan, tembellik ibadete mani olmasın. Dinlenmek iyidir. Uyku ne büyük nimet. Amma uykuyu tembelliğe dönüştürmek kötü. Uyuyalım amma, uyku sabah namazına engel olmasın. Tembellik duygumuz içimizden üflüyor; “Ya hu

yat!” Açlık kulağımızla açlığımızı hissediyoruz mesela. Organların insanlara hükmetmesidir bu. Vücut diyor ki, “Ben yorgunum!” Onun sözüne kulak asıp yatıyoruz.

İnsan ebediyen yaşayacağını zanneder. Ölmek aklına bile gelmez. Halbuki insan şöyle düşünmeli, “Ölmeden şu akşam namazımı da kılayım.”

Ben bu yaşa geldim. Düşünüyorum; elimde hiçbir şey yok. Öldüğüm anda elimde kalacak tek şey ibadetler. Tek kârım ibadetler. Gerisi boş. Çok güzel yemekler yedik. Hepsi gitti. Gezdik, eğlendik. Hepsi geçti. Para biriktirdik, yiyemedik. Şöhretimiz dağlar kadar yükseldi, işe yaramadı. Elimizde bir tek şey kaldı. İman ve ibadet. Sanki ömrümüz boşa geçti. Her şey boşmuş.

Bir ömür boyu nefes alıp verdik. “Yeter artık, nefes almayacağım!” diyor muyuz? Bir ömür boyu su içtik. “Artık su içmeyeceğim!” diyor muyuz? Öyle bir iman gerek ki, namaz su gibi, hava gibi olsun.

“Kılmazsam yaşayamam.” diyebilmek...

Ben öyle şahıslar gördüm ki, odasında bir tane rahle var. Kendisi kibleye dönmüş, namazda oturur gibi oturuyor. Uykusu gelirse, başını rahleye koyuyor. Her anı secdede. “Namaza doyamıyorum!” diyor.

Bu şahıslardan biri ölüyor. “Uzatalım da kefenleyelim.” demişler. Adamı uzatamamışlar. Rahlenin başında oturur gibi oturuyor. Baş rahlede. Pozisyonunu değiştirememişler. Mecburen öyle gömmüşler. Adam, kabirde bile namazda oturur gibi.

Eğlenceler, dünya hayatının meşgaleleri bize hastalık verirken, namaz kılmak, hastalıklarımıza ilaç gibi tesir ediyor. Kalbimiz rahatlıyor, üzüntümüz hafifliyor. Elemler geçiyor...

Biz namazı bitirdik, sarhoş kadehi bitirdi, kumarbaz oyunu bitirdi...

Bugün, şu an ölsek, namazımız bize arkadaş. Gerisi burada kalacak.

Elmalılı Hamdi Yazır ne güzel açıklamış:

“...Namazın öneminde gaflet edip onu gereği gibi ciddi bir vazife olarak yapmamaktır ki kılınıp kılınmadığına aldırılmamak, vaktine dikkat etmemek, geçip geçmediğine aldırış etmeyip, vaktinden geri bırakmak, terk etmekten üzülmemek, kıldığı vakit de Allah için halis niyet ile kılmayıp, dünyaya ait bir takım maksatlar, gayeler için münafıkça bir şekilde kılmak, açıkta, el yanında kılsa gizlide kılmamak, kıldıklarını da Hakk'ın huzurunda hayatın ruhanî ve cismanî bütün değişimlerini temessül ettirecek bir kulluk ve tazim olarak değil de Hz. Mevlânâ'nın dediği gibi 'baş yerde kuyruk havada' yahut Türkçe bir deyimle söylendiği gibi "iki yatış, bit kıntış bakış"tan ibaret bir gösteriş veya bir eğlenti halinde yapmak...”

Peki namaza gereken itimad nasıl gösterilir?

Şartlarına, vaciplerine, sünnetlerine uymak, namazı huşû ile kılmak, namazdaki 'hareketleri okumak' namaza gösterilen özendir.

Denizde giden bir geminin hangi ülkeye ait olduğunu taşıdığı bayraktan anlarız. Namaz da dinin direğidir! Namaz kılan, "Ben Müslümanım" diye ilân eder. İnsanların patronlarına gösterdikleri itimadı, Allah'a göstermemeleri mantıksızdır. İşe geç kalmamak için erkenden kalkmak, namaz kılmak için kalkmamak mantıksızdır. Midemizin gıdaya ihtiyacı olduğu gibi, ruhumuzun da gıdaya ihtiyacı vardır. Namazlara dikkat etmek, ruhu ayakta tutar; ruhu aç bırakanın derdi bitmez.

“Namaz, öyle dünyevî işlerimiz arasında geçiştiriliverecek kadar önemsiz bir iş değildir. O, bizim için en mühim bir meşgaledir. Bu itibarla da o, her zaman ciddiyetle ele alınmalı ve öyle eda edilmelidir. Değil başka bir iş yüzünden onun ihmale veya aceleye getirilmesi, gerektiğinde her türlü işimiz ona feda edilmelidir.” diyor Fethullah Gülen Hocaefendi.

Göklere melekler yükselir, miraca melekler çıkar. Namazda insan, melekleşir. Bu hal, insan için ne yüksek bir makamdır...

Ahireti görmedik amma inanıyoruz,

Peygamberi görmedik amma, O'na^(sav) ümmet olduk,

Melekleri görmedik amma, Onlar bizi görüyor diye saygılı olduk,

Namaz'ın mükafatını görmedik amma, Rabbimizin bize, cennet gibi bir ücret vereceğini umut ediyoruz...

“Namazda ruhun ve kalbin ve aklın büyük bir rahatı vardır. Hem cisme de o kadar ağır bir iş değildir. Hem, namaz kılanın diğer mübah, dünyevî amelleri, güzel bir niyet ile ibadet hükmünü alır. Bu surette bütün sermaye-i ömrünü, ahirete mal edebilir. Fani ömrünü, bir cihette ibka eder.” (Bediüzzaman, Sözler, 4. Söz, Şahdamar Yay., s. 24)

“Ey bedbaht nefsim! Acaba ömrün ebedi midir? Hiç kat'î senedin var mı ki gelecek seneye, belki yarına kadar kalacaksın! Sana usanç veren, tevehhüm-iebediyettir. Keyf için, ebedî dünyada kalacak gibi nazlanıyorsun. Eğer anlasa idin ki, ömrün azdır; hem faidesiz gidiyor. Elbette onun yirmidörtten birisini, hakikî bir hayat-ı ebediyenin saadetine medar olacak bir güzel ve hoş ve rahat ve rahmet bir

hizmete sarfetmek; usanmak şöyle dursun, belki ciddî bir iştiyak ve hoş bir zevki tahrike sebep olur.

Her gün her gün ekmek yersin, su içersin, havayı tenefüs edersin; sana onlar usanç veriyor mu? Madem vermiyor; çünkü ihtiyaç tekerrür ettiğinden usanç değil, belki telezzüz ediyorsun. Öyle ise, hane-i cismimde senin arkadaşların olan kalbimin gıdası, ruhumun ab-ı hayatı ve lâtife-i Rabbaniyye'min havâ-yı nesîmini cezb ve celb eden namaz dahi, seni usandırmamak gerektir.” (Bediüzzaman, Sözler, 21. Söz, Şahdamar Yay., s. 351-352)

“Rabbim, beni ve zürriyetimi namaz kılanlardan eyle! Rabbimiz, duamı kabul buyur.Rabbimiz, hesap görülecek günde beni, anamı, babamı ve bütün mü'minleri bağışla!⁶

6 İbrahim 14/40, 41

GÖR GECENİN İŞİĞİNİ

“Muhakkak ki geceleyin kalkıp ibadet etmek daha tesirlidir...”

(Müzzemmil 73/6)

*Neye yaklaşısam, sonu uzaklık ve kırgınlık;
Anla ki yok, Allah'tan başkasıyla yakınlık...*

Necib Fazıl Kısakürek

Gece kim uyanır?

Polis uyanır vazifeye gider. Asker uyanır nöbete gider. Doktor uyanır hastaya gider. İşçi uyanır fabrikaya gider. Bu kadar iş için gece uyananlara inat biz de Allah için teheccüd namazına kalksak?

Vakit gece yarısı, lambalar sönmüş, sokaklar ıpıssız, şehir uykuda. Aniden bir ses bölüyor sessizliği. Aniden açılıyor gözleri; karanlığı izliyor bir süre... Aniden fırlatıyor yorganı, abdest alıyor. Başka bakışlar yok üstünde; sadece Rabbi görüyor onu. Kimse yok yanında, sadece Rabbi var. “Ya Rabbî, bir tek senin huzurundayım.” deyip, namaza duruyor. Riyasız, gösterişsiz... Biliyor ki, Allah için kalktı yatağından, Allah da biliyor ki yalnızca kendisi için kalktı yatağından. Bu manevî atmosferi gündüz yaşamak zor. Gündüz,

bu ‘aydınlığı’ bulmak zor. Dünyadan ahirete giderken Berzah’tan geçeriz. Yolculuğun en güvenilir elbisesidir gece ibadeti. O yolculuğun azığıdır, güvenidir. “Uyanamıyoruz.” diyorlar. Devam... Bir gün gelecek, kalkılacak. Saati kurmaya devam. Kalkamamanın pişmanlığı artar artar, sonunda yatak insanı rahatsız eder.

Çok uyuduk... Uykular geçip gitti.

“İnsan, kâinatın ekser envâına muhtaç ve alâkadardır. İhtiyâcâtı âlemin her tarafına dağılmış; arzuları ebede kadar uzanmış. Bir çiçeği istediği gibi, koca bir baharı da ister. Bir bahçeyi arzu ettiği gibi, ebedî cenneti de arzu eder. Bir dostunu görmeye müştak olduğu gibi, Cemîl-i Zülcelâli de görmeye müştaktır. Başka bir menzilde duran bir sevdiğini ziyaret etmek için o menzilin kapısını açmaya muhtaç olduğu gibi, berzaha göçmüş yüzde doksan dokuz ahbabını ziyaret etmek ve fırak-ı ebedîden kurtulmak için, koca dünyanın kapısını kapayacak ve bir mahşer-i acaip olan ahiret kapısını açacak, dünyayı kaldırıp, ahireti yerine kuracak ve koyacak bir Kadîr-i Mutlak’ın dergâhına ilticaya muhtaçtır.”
(Bediüzzaman, Sözler, 23. Söz, Tenvir Neş., s. 297)

Allah’ım! Sana teslim oldum, sana inandım, sana tevekkül ettim Sana yöneldim. Hasmına karşı senin (burhanın) ile dava açtım. Hakkımı aramada senin hakemliğine başvurdum. Önden gönderdiğim ve arkada bıraktığım hatalarımı affet. Gizli işlediğim, alenî yaptığım, benim bilmediğim, senin benden daha iyi bildiğin hatalarımı da affet! İlerleten Sen, gerileten de Sen’sin. Senden başka ilah yoktur.⁷

7 Bediüzzaman Said Nursi